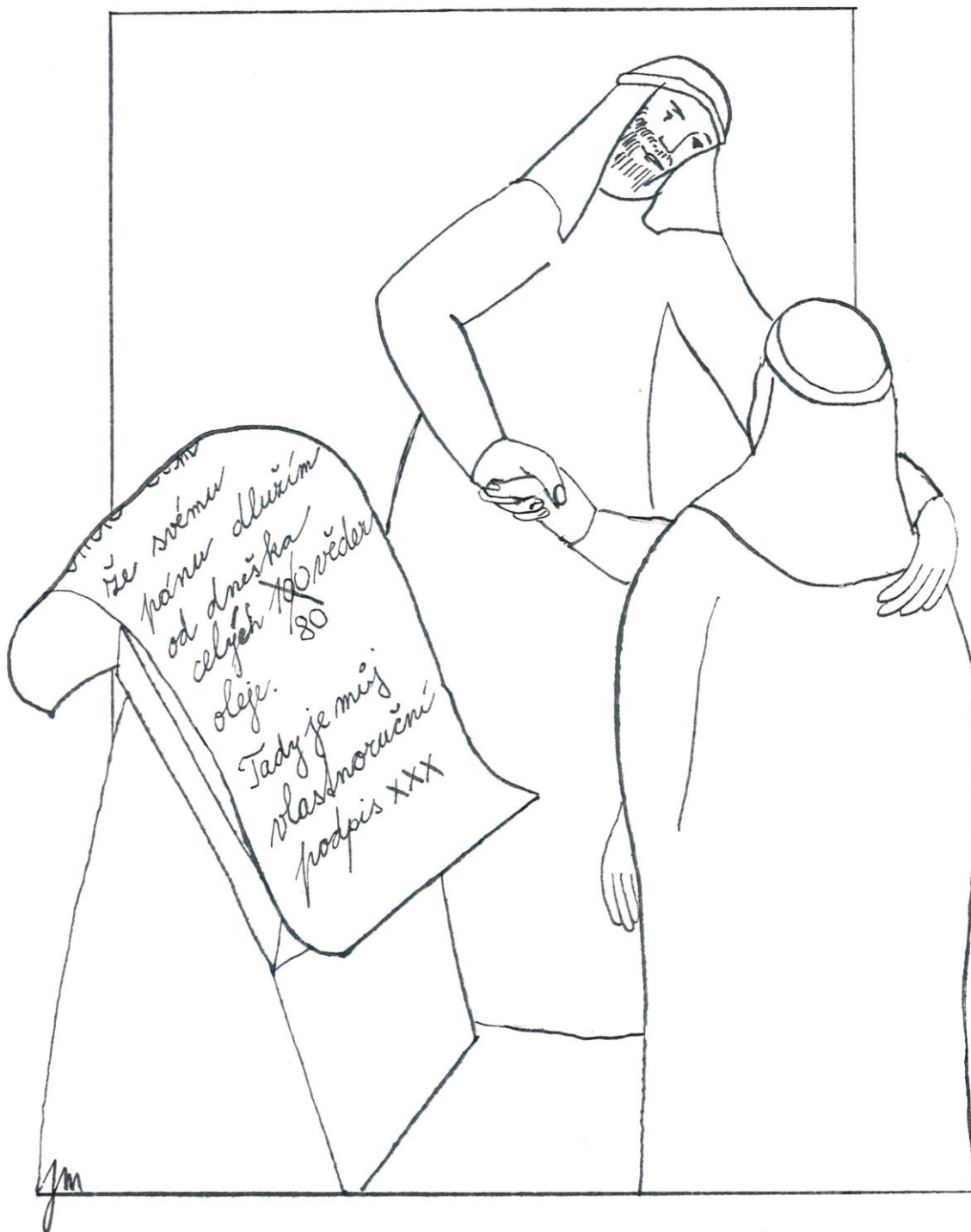




**Pán pochválil nepoctivého správce,  
že jednal prozíravě.**



**Pán pochválil nepoctivého správce,  
že jednal prozíravě.**

## 25. NEDĚLE V MEZIDOBÍ CYKLU C

### Evangelium (Lk 16,1-13)

Ježíš řekl svým učedníkům: „Byl jeden bohatý člověk a ten měl správce, kterého obvinili, že prý zpronevěruje jeho majetek. Zavolal ho a řekl mu: `Co to o tobě slyším? Slož účty ze svého správcovství! Správcem už dál být nemůžeš.` Správce si řekl: `Co si počnu, když mě můj pán zbavuje správcovství? Kopat neumím, žebrat se stydím. Už vím, co udělám, aby mě (lidé) přijali k sobě do domu, až budu zbaven správcovství.` Zavolal si dlužníky svého pána, každého zvlášť, a zeptal se prvního: `Kolik jsi mému pánovi dlužen?` Odpověděl: `Sto věder oleje.` Řekl mu: `Tady máš svůj úpis, honem si sedni a napiš padesát.` Pak se zeptal druhého: `Kolik ty jsi dlužen?` Odpověděl: `Sto korců pšenice.` Řekl mu: `Tady máš svůj úpis a napiš osmdesát.` Pán pochválil nepoctivého správce, že jednal prozíravě. Synové tohoto světa jsou totiž k sobě navzájem prozíravější než synové světla. A já vám říkám: Získávejte si přátele z nespravedlivého mamonu, abyste – až ho nebude – byli přijati do přibytků věčných. Kdo je věrný v maličkosti, je věrný i ve velké věci, a kdo je v maličkosti nepoctivý, je nepoctivý i ve velké věci. Jestliže jste tedy nebyli věrní v nespravedlivém mamonu, kdo vám svěří pravé (bohatství)? Jestliže jste nebyli věrní v cizím, kdo vám dá, co je vaše? Žádný služebník nemůže sloužit dvěma pánům. Buď jednoho bude zanedbávat a druhého milovat, nebo se bude prvního držet a druhým pohrdne. Nemůžete sloužit Bohu i mamonu.“

### K POROZUMĚNÍ TEXTU

**Ježíš řekl svým učedníkům: Byl jeden bohatý člověk a ten měl správce, kterého obvinili, že prý zpronevěruje jeho majetek.** Nejprve je důležité si uvědomit, že máme před sebou podobenství: v podobenství se nemáme snažit „rozšifrovat“ všechny prvky a detaily, protože leccos se uvádí jen pro dokreslení příběhu. Podobenství není alegorie, kde se každý prvek „může přeložit“ a převést na duchovní rovinu. Budeme-li mít na mysli tuto jednoduchou poučku, nevzniknou nám problémy s „nepoctivostí“ onoho služebníka: tato nepoctivost není centrální myšlenkou podobenství (pán pochválil prozíravé jednání, a ne nepoctivost). Zmínka o nepoctivém jednání slouží jen „k okořenění“ příběhu, který se tak stává zajímavější a přitažlivější.

Kopání a žebrání představují činnosti, které se ve společenském žebříčku nacházely jen těsně nad otrockým stavem.

Sto věder oleje činí asi 3.500 litrů, roční výnos velmi rozsáhlého olivového háje. Sto korců představuje přibližně polovinu úrody pozemku o rozloze 81

hektarů. Takový pozemek je asi dvacetkrát tak velký jako průměrné pole jedné rodiny. Tento správce tedy jedná s „velkopodnikateli“, ne s běžnými lidmi.

**A já vám říkám: Získávejte si přátele z nespravedlivého mamonu, abyste – až ho nebude – byli přijati do příbytků věčných. Kdo je věrný v maličkosti, je věrný i ve velké věci, a kdo je v maličkosti nepoctivý, je nepoctivý i ve velké věci.** Téma „prozíravosti“ je pak dále rozvedeno a aplikováno (v. 9-13): majetek máme investovat prozíravě, tj. vynaložit ve prospěch bližních (tím se získávají přátelé). Tak je dárce odměněn přijetím do věčných příbytků (v podobenství o Lazarovi je to konkretizováno jako přijetí u Abraháma, v podobenství o tzv. marnotratném synu je to přijetí u otce). Toto „prozíravé jednání“ je „věrností“ v malém (přívlastek „malé“ označuje „pozemské bohatství“, „velké a pravé“ bohatství je poklad v nebi).

Pojem „nespravedlivý mamon“ působí potíže vykladačům. Zřejmě se tu používá přívlastek „ne-spravedlivý“, aby se myšlenkově propojil tento verš s podobenstvím (o nespravedlivém správci) a poučením ve v. 10: „Kdo je věrný v nejmenší věci, je věrný také ve velké; kdo je v nejmenší věci nepoctivý (dosl. nespravedlivý), je nepoctivý/nespravedlivý i ve velké.“ Zde tu už nejde o nespravedlivě nabytý majetek, případně o majetek, který vede k nespravedlnosti (a svádí k lakomství), ale o majetek ne-pravý: přívlastek „nespravedlivý“ se má vhodněji přeložit jako ne-pravý, jak naznačuje pokračování verše. Do protikladu je totiž postaven majetek ne-pravý (nezajišťující život) s bohatstvím skutečným (Boží, darovaný po ukončení pozemské pouti). Takový překlad slova „nespravedlivý“ není svévolný, ale opírá se o židovské pozadí. Z toho je pak jasné, proč je „nepravé“ bohatství označeno přívlastkem „nejmenší“ (v. 10). A takový pozemský majetek se dá nazvat také „cizí“, protože nám skutečně nepatří (vždyť pomine) – na rozdíl od bohatství v nebesích.

**Žádný služebník nemůže sloužit dvěma pánům. Buď jednoho bude zanedbávat a druhého milovat, nebo se bude prvního držet a druhým pohrdne. Nemůžete sloužit Bohu i mamonu.** Takové jednání „pro druhé“ však vyžaduje svobodu od majetku: kdo je spoután majetkem, nemůže jej „dávat“ druhým, tím pádem nemůže ani Bohu sloužit. Sloužit Bohu totiž znamená sloužit druhým: sloužit druhým svými hmotnými dary.

## SHRNUTÍ

Poselstvím podobenství o nepoctivém správci je prozíravost (nepoctivost slouží jen k „okořenění“ příběhu). Toto téma je pak dále rozvedeno a aplikováno (v. 9-13): majetek máme investovat prozíravě, tj. vynaložit ve prospěch bližních (tím se získávají přátelé). Toto „prozíravé jednání“ je „věrností“ v malém (přívlastek „malé“ označuje „pozemské bohatství“, „velké a pravé“ bohatství je poklad v nebi). Takové jednání „pro druhé“ však vyžaduje svobodu od majetku: kdo je spoután majetkem, nemůže jej „dávat“ druhým, tím pádem nemůže ani Bohu sloužit. Sloužit Bohu totiž znamená sloužit druhým: sloužit druhým svými hmotnými dary.

## VÝZVA NA TÝDEN

### Zamysleme se

#### *Mladší:*

Jistě si vzpomínáte na pohádku „Hrnečku vař“ – Maruška svou štedrostí a laskavostí získala kouzelný hrneček, a měly pak s maminkou dost jídla pro sebe i pro své sousedy. Lakomá selka, která jim hrneček ukradla, ale nakonec dopadla špatně. O tom vlastně tady mluví i Ježíš: věci jsou na světě proto, aby nám sloužily k dobrému, a ne proto, aby nás ovládaly. A tak se zkus občas také ty cvičit ve štedrosti: zkus se třeba s druhými rozdělit o něco dobrého, jindy zase zjistíš, že si někdo ve třídě zapomněl penál a ty mu můžeš půjčit své druhé pero... Schválně kolik takových příležitostí během týdne najdeš?

#### *Starší:*

Ježíš tu mluví o hierarchii hodnot. I my se můžeme ve svém životě zamýšlet: co z důležitých věcí je v mém životě na prvním místě, co na druhém a třetím? Co je pro mě víc: vztahy nebo věci? Chci mít jenom víc věcí, nebo z toho, co mám, dokážu něco dát druhému? Stačí mi věci nezbytné, nebo chci mít pořád víc věcí nadbytečných? Zajímám se o situaci lidí, kteří žijí v nouzi? Hledám způsob, jak bych jim mohl pomoci i já?

### Zkusme si

#### *Mladší / Starší*

V minulém listu jsme si zkoušeli různé aktivity s mincemi a dnešní čtení opět hovoří o penězích a majetku. Kutilové si na své mince mohou vyrobit pokladničku – buď obyčejnou krabičku, nebo dokonce papírové prasátko!

### **Pokladnička - krabička**

Naučit se skládat krabičku může být užitečné nejen dnes, ale například i před vánoce. Návod na složení krabičky (nákres i instruktážní video): <https://carujeme.cz/origami-krabicky-z-papiru/>

Do víčka hotové krabičky pak jen vyřízneme otvor a pokladnička je hotová!

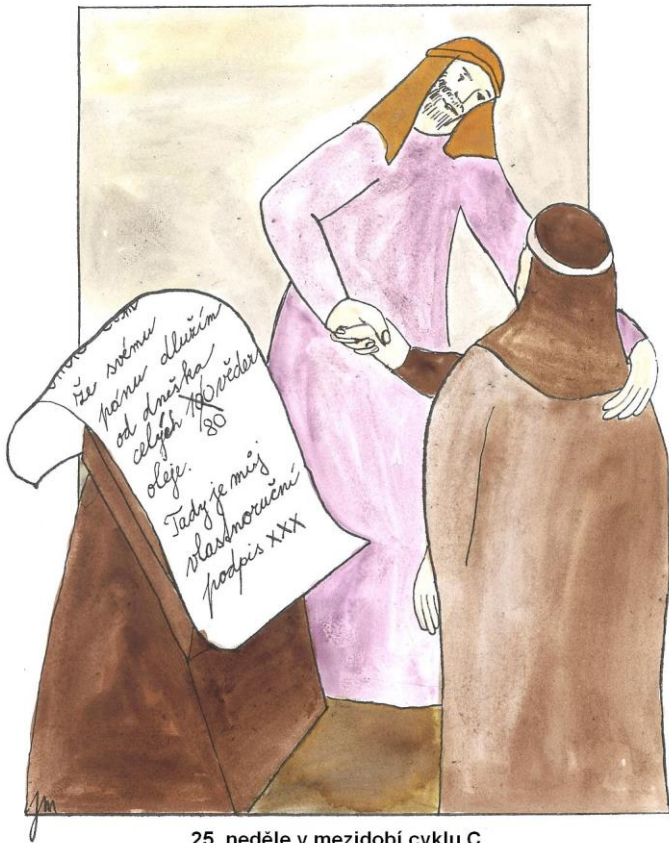
### **Pokladnička - prasátko**

Kdo opravdu rád tvoří, může si vyrobit opravdové prasátko na spoření. Návod na výrobu prasátka (včetně návodného videa) najdete na <https://decko.ceskatelevize.cz/sikulove/navody>. Zde vyhledejte heslo Pokladnička

Níže najdete dvě vybrané věty ze závěru dnešního čtení. Můžete je použít jako základ na puzzle, kdy budete výrok skládat, vyrobit z nich plakát, případně jimi ozdobit vyrobenou krabičku, pokud ji máte dost velkou.

*Žádný služebník nemůže  
sloužit dvěma páni.*

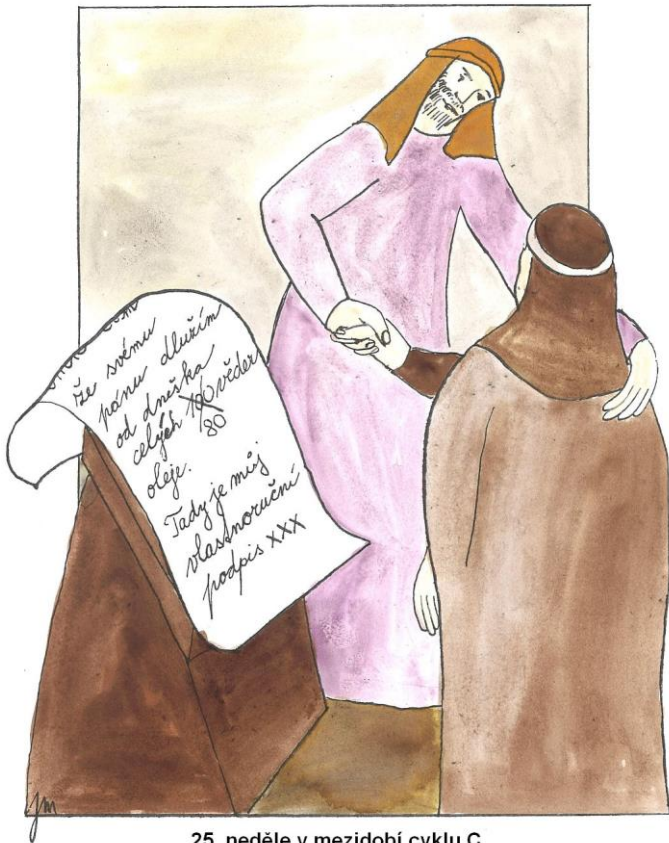
**Nemůžete sloužit Bohu  
i mamonu.**



25. neděle v mezidobí cyklu C  
Lk 16,1-13



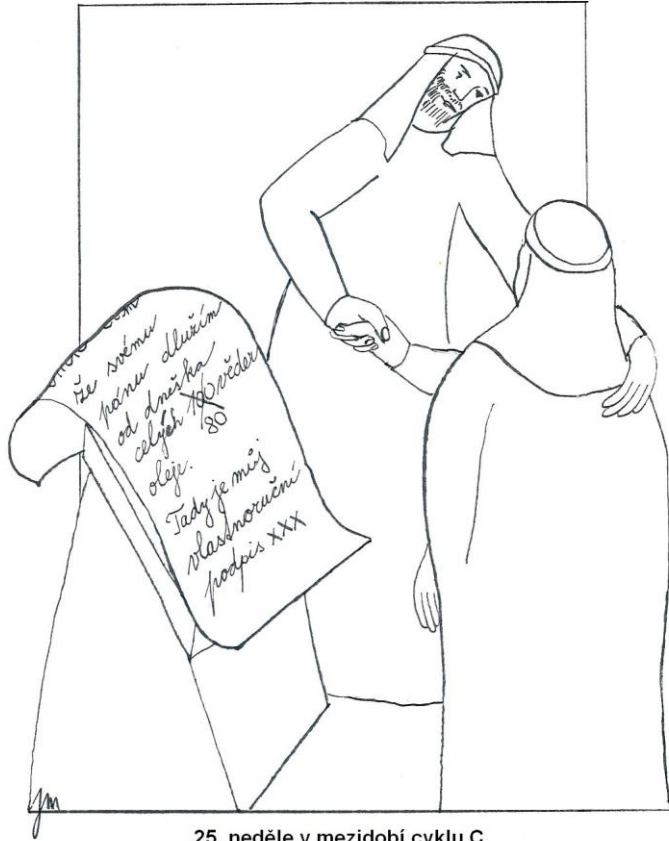
25. neděle v mezidobí cyklu C  
Lk 16,1-13



25. neděle v mezidobí cyklu C  
Lk 16,1-13



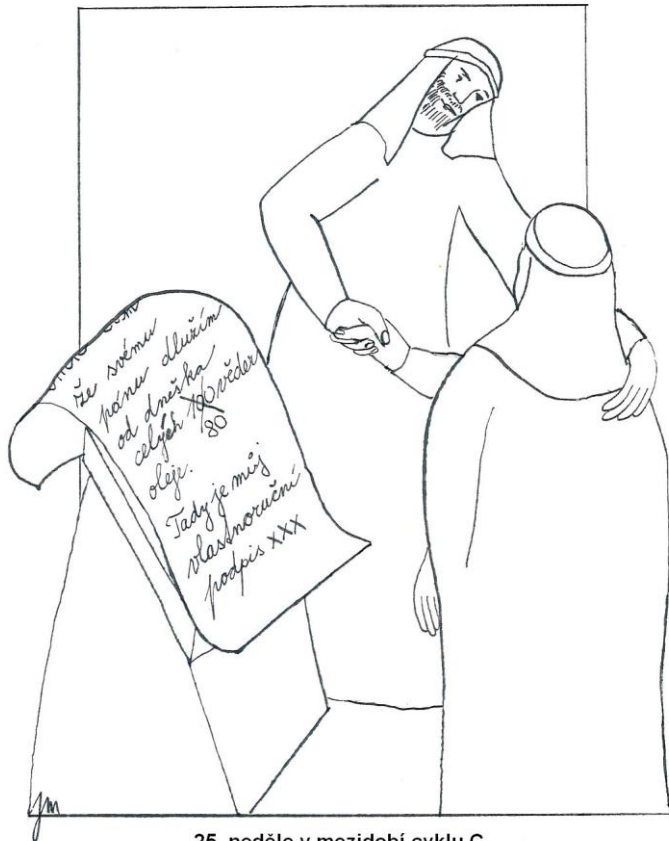
25. neděle v mezidobí cyklu C  
Lk 16,1-13



25. neděle v mezidobí cyklu C  
Lk 16,1-13



25. neděle v mezidobí cyklu C  
Lk 16,1-13



25. neděle v mezidobí cyklu C  
Lk 16,1-13



25. neděle v mezidobí cyklu C  
Lk 16,1-13